

متن گزارش تهیه شده از نشست های تخصصی

<p>گروه: مطالعات فرهنگی جهان اسلام سخنران: دکتر علی ایلخانی پور مکان: سالن جلسات پژوهشگاه</p>	<p>پژوهشکده: ارتباطات فرهنگی بین الملل عنوان نشست: مسئله حجاب در غرب؛ چالش ها و راهکارها روز: چهارشنبه تاریخ: ۹۱/۸/۱۰</p>
<p>نگرشی به مسئله حجاب در غرب؛ چالش ها و راهکارها</p>	<p>تیتیر</p>
<p>ارائه گزارش یافته‌های طرح پژوهش «مسئله حجاب در غرب؛ چالش ها و راهکارها» از سوی گروه مطالعات فرهنگی جهان اسلام پژوهشکده ارتباطات فرهنگی بین‌الملل پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با سخنرانی دکتر علی ایلخانی پور «مجری طرح» در روز چهارشنبه ۹۱/۸/۱۰ ساعت ۱۲-۱۰ در سالن جلسات پژوهشگاه برگزار گردید.</p> <p>آقای دکتر علی ایلخانی پور ذیل سه محور اصلی «حجاب در ادیان مختلف، حجاب از منظر حقوق بشر غربی و اسلامی و چالشها و راه کارهای مسئله حجاب در غرب» به بررسی و تبیین موضوع پرداخت.</p> <p>وی گفت: رعایت حجاب و عفاف عمری به بلندای ادیان الهی دارد، هرچند اشاره‌های کتاب‌های آسمانی نشان می‌دهد که حجاب امری فطری بوده و به دوران پیش از ادیان برمی‌گردد (حکایت آدم و حوا). مطالعه آموزه‌های ادیان الهی انسان را به این مهم رهنمون می‌شود که «عفاف و حجاب» و حفظ آن همواره مورد تأکید خداوند متعال در تمام ادوار و در دوران همه پیامبران الهی بوده است و خود حکایت از آن دارد که بر خلاف آنچه غرب امروز مدعی است حجاب پیش و بیش از اسلام متعلق به حوزه تمدنی مسیحیت و یهودیت بوده و غرب در این زمینه دچار یک گسست تاریخی شده است. بنابراین حجاب و پوشش در تمام ادیان و مذاهب، دارای جایگاه خاصی است و یکی از دلایل اساسی آن این است که حجاب و عفاف، یک امر فطری است.</p> <p>پژوهش‌ها نشان می‌دهد که زنان ایران زمین از زمان مادها که نخستین ساکنان این دیار بودند، دارای حجاب کاملی، شامل پیراهن بلند چین دار، شلوار تا مچ پا و چادر و شنلی بلند بر روی لباس‌ها بوده‌اند این حجاب در دوران سلسله‌های مختلف پارس‌ها نیز معمول بوده است. بنابراین، در زمان بعثت زرتشت، قبل و بعد از آن، زنان ایرانی از حجابی کامل برخوردار بوده‌اند.</p> <p>در دین زرتشت، لباس یا کیفیت خاصی برای حجاب زنان واجب نشده است؛ بلکه لباس رایج آن زمان که شامل لباس بلند، شلوار و سرپوش - یعنی چادر یا شنلی بر روی آن - بوده، مورد تقریر و تنفیذ قرار گرفته است. هر چند که استفاده از سدره و کشتی - لباس مذهبی ویژه زرتشتیان - توصیه شده است.</p> <p>در تعالیم یهود نیز، اعم از کتاب آسمانی و سنت و سیره پیامبران و بزرگان بنی اسرائیل، علاوه بر اشاره به رعایت عفاف و پاکدامنی و تأکید بر حجاب زنان، همواره قوانینی برای حفظ عفت عمومی وجود داشته است.</p> <p>در تورات، موارد متعددی به لزوم حجاب و عفاف اشاره شده است؛ مانند وجوب پوشاندن موی سر، لزوم پرهیز از زنان فریبکار و بیگانه، واژه چادر، نقاب و..</p> <p>در کتاب حکمه/الحجاب نیز برای تأیید اینکه منشأ حجاب زنان یهود، وجوب حجاب در شریعت حضرت موسی(ع) بوده است، به داستان حضرت موسی و دختران شعیب(ع)، که در آن، حضرت موسی(ع) به آنان امر کرد، تا پشت سر او حرکت کنند و از پشت سر، او را به منزل پدرشان هدایت کنند، استناد شده است.</p> <p>مسیحیت نیز نه تنها احکام شریعت یهود در مورد حجاب را تغییر نداد، بلکه قوانین شدید آن را استمرار بخشید و در برخی موارد، قدم را فراتر نهاد و با سخت‌گیری بیشتری وجوب حجاب را مطرح ساخت؛ زیرا در شریعت یهود، تشکیل خانواده و ازدواج امری مقدس</p>	

محسوب می‌شد اما از دیدگاه مسیحیت قرون اولیه، تجرد، مقدس شمرده می‌شد. بنابراین مسیحیت، برای از بین بردن زمینه هرگونه تحریک و تهییج، زنان را به صورت شدیدتری به رعایت کامل پوشش و دوری از هر گونه آرایش و تزئین فراخواند. برابر متون تاریخی، چادر و روبند، برای همگان ضروری بود و در اعیاد نیز کسی آن را کنار نمی‌گذاشت، بلکه با طلا و نقره و پارچه‌های زربافت آن را تزئین می‌نمودند و حتی برای تفریح نیز با حجب و حیای کامل در مجالس انس و یا گردش‌هایی دور از چشم نامحرمان، شرکت می‌جستند.

حضرت مریم بانوی مقدس عالم مسیحیت و الگوی زنان مسیحی نیز سیره پاک و عفیفانه‌ای دارد و پوشش سراسری که از صدر مسیحیت تا اوایل رنسانس همواره در شمایل‌های او به تصویر کشیده شده، مؤید این مطلب است. حتی پس از رنسانس با وجود فضای غیرمذهبی که بر همه شئون فرهنگی غرب سایه افکند، باز هم با پوشش سر، خصوصاً با شل نیلی رنگ دیده می‌شود که این امر حکایت از رعایت حجاب با استفاده از پوشش سراسری برای سر و اندام در سیره مسیحیت دارد.

دکتر ایلخانی‌پور ادامه داد: امروزه تحت تأثیر فضای مدرنیستی غرب، حجاب زنان در فرق کاتولیک و ارتدکس تنها در کلیسا و هنگام عبادت مورد تأکید است و برای زنان مؤمن، تنها عدم زینت ظاهری و آرایش همراه با سادگی در لباس توصیه می‌شود.

همان‌طور که در همه ادیان الهی حفظ عفت به عنوان یک فضیلت اخلاقی و اجتماعی در پاسخ به ندای طبیعت و فطرت مورد تأکید قرار گرفته، در اسلام، رعایت حجاب و عفت برای زن و مرد مسلمان از اهمیت خاصی برخوردار است تا جایی که حجاب زن در برابر مردان بیگانه از ضروریات دین شمرده شده است. هرچند اسلام واضع قانون حجاب نبوده است، اما در جهت جلوگیری از افراط و تفریط‌هایی که در طول تاریخ در مورد حجاب به وجود آمده بود، به قانونمند کردن و تنظیم و تخفیف آن همت گماشته و آن را به صورتی متعادل، صحیح و متناسب با فطرت انسانی زن ارائه کرد. حجاب اسلامی پوشش زنان را متناسب با شئون انسان، با تعدیل و نظم مناسب و به دور از افراط و تفریط، سهل‌انگاری مضر یا سخت‌گیری بی‌مورد به جامعه بشری ارزانی داشته است.

وی اظهار داشت: تفاوت اساسی حجاب اسلامی با حجاب ادیان گذشته، در این است که اسلام وجوب پوشش زنان را متناسب با شئون انسان، با تعدیل و نظم مناسب و به دور از افراط و تفریط، سهل‌انگاری مضر یا سخت‌گیری بی‌مورد به جامعه بشری ارزانی داشته است. حجاب اسلامی همچون حجاب مورد توصیه پاپ‌ها، به معنای حبس زن در خانه یا پرده‌نشینی و دوری از شرکت در مسائل اجتماعی نیست؛ بلکه بدین معنا است که زن در معاشرت خود با مردان بیگانه، موی سر و اندام خویش را بپوشاند و به جلوه‌گری و خودنمایی نپردازد تا در جامعه، غریزه جنسی تحریک نگردد؛ بلکه در محیط خانواده، این غریزه به صورت صحیح ارضا گردد و شخصیت انسانی، معنوی و توانمندی‌های ذاتی و اکتسابی زن مورد تحسین قرار بگیرد تا اندام ظاهری وی. بنابراین طرح مسئله «حجاب» از سوی اسلام صرفاً در جهت حمایت از حقوق واقعی زن است و ارزش بخشیدن به اوست نه تحقیر و کم بها شمردنش. تحقیر زن وقتی است که ابزار و وسیله تبلیغاتی برای به دست آوردن سودهای بزرگ اقتصادی در مغرب زمین باشد، چنان که در فرهنگ غربی زن ابزاری بر کسب درآمد بیشتر و وسیله تبلیغات کالاهای مصرفی است.

دکتر ایلخانی‌پور افزود: با وجود سنت قوی حجاب و عفاف در ادیان الهی حجاب‌گرفتن در طول تاریخ فراز و فرودهایی را تجربه کرده است، اما تاریخ بی‌حجابی به صورت مشخص و فراگیر به اواخر قرن نوزدهم برمی‌گردد. پس از رنسانس و انقلاب صنعتی اروپا، خصوصاً جنگ جهانی دوم زمینه لازم برای تشویق زنان برای کنار گذاشتن حجاب فراهم گردید. دامنه این اقدامات به تدریج، کشورهای اسلامی را نیز فراگرفت و به صورت سلاخی کارآمد برای مقابله با معنویت و اخلاق و سقوط جامعه دینی به کار گرفته شد و استعمارگران در این خصوص از هیچ تلاشی فروگذار نکردند. در واقع پس از رنسانس، با تضعیف پابندی به دین، رعایت همه شعائر دینی، سنت‌ها و حجاب رو به افول نهاد و انقلاب صنعتی به آن شدت بخشید و در قرن بیستم نیز در اثر توسعه سکولاریسم، مدرنیته و نقد سنت، جهانی‌شدن اقتصاد مصرفی لیبرال و محوریت انسان و بدن، توسعه صنعت سینما، اینترنت و شبکه‌های ماهواره‌ای، پابندی به عفت و حجاب در میان زرتشتیان، یهودیان، مسیحیان و مسلمانان بیشتر از هر زمان دیگر رو به ضعف نهاده است.

اما در ۴ دهه اخیر و خصوصاً پس از ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ به طور مشخص غرب تلاش کرده است که هویت «خود» را در برابر

«دیگری» که در اینجا اسلام است بر سازد. فرهنگ غربی امروز کوشش می‌کند از رویه، عمل و فرهنگ متعلق به فرهنگ بیرونی جلوگیری کند. وظیفه ادعایی «مردان سفید پوست» امروزه آزادسازی زنان است. با توجه به اینکه منابع مادی قدرت و رسانه‌ها در اختیار این جریان قرار دارد غرب می‌کوشد به گفتمانی دامن بزند که در آن زنان غربی آزاد، رها از بند و برتر از زنان غیر غربی و مسلمانان محجبه غربی هستند. به باور ایشان هویت برای هویت بودن به «تفاوت» احتیاج دارد و این تفاوت به «دیگری» ترجمه می‌شود. حجاب که نوع پوشش دیگری است سمبل سرکوب تلقی می‌شود و «رهایی‌سازی» مستلزم تبدیل شدن به سوژه جنسی و مورد تایید مردان است.

وی در خصوص حجاب از منظر حقوق بشر غربی و اسلامی گفت: با ظهور مباحث نظری جدی در حوزه حقوق بشر و تدوین اسناد بین‌المللی حقوق بشر، بررسی این مسئله مهم که حقوق بشر اسلامی چیست و از چه مولفه‌هایی برخوردار است، نقاط اشتراک و افتراق آن با حقوق بشر غربی کدام است، جایگاه آزادی بیان و رفتار به طور عام و حجاب به طور خاص در حوزه آزادی بیان و رفتار از منظر اسلامی و غربی چطور تبیین می‌شود پیش از پرداختن به موانع و راهکارهای توسعه حجاب در غرب ضروری است. اینکه حقوق بشر مدرن در حالی به طور گزینشی و ناقص بر مفهوم عدم تبعیض و برابری زن و مرد تاکید می‌کند که اسلام ۱۴ قرن پیش جایگاه زنان و حقوق اجتماعی و سیاسی آنان را در بسیاری از موارد به سطح مردان ارتقاء داد و جایگاه انسانی یکسانی برای هر دو آنها قائل شد. برخی حقوق و تکالیف متفاوت برای زنان و مردان در جهت منافع آن دو در خانواده و جامعه در نظر گرفته شد که حجاب از این دست تلقی می‌شود، حکمی که در جهت ارتقاء منزلت زن بود و او را عملاً از دسترس مخاطره‌های اجتماعی خارج می‌کرد و مقوم نگاه انسانی به ابعاد وجودی و فکری او بود.

در حالیکه حقوق بشر مدرن غرب بر اساس قرارداد و عرف و با تکیه بر مفاهیم آزادی و عدم تبعیض، حجاب را نافی آزادی بیان می‌داند، حقوق بشر اسلامی بر اساس هستی‌شناسی، معرفت‌شناسی، شناخت‌شناسی و فرجام‌شناسی متفاوت عرف و حتی حقوق طبیعی را برای تنظیم روابط فردی، اجتماعی و بین‌المللی کافی نمی‌داند و خالق را شارع تلقی کرده و دستورهای او را راهنما و راهگشای زندگی بشر می‌داند و قوانین حجاب در قرآن کریم را راهنمای عقل و فطرت می‌داند و با توجه به ابعاد گسترده و پیامدهای سوء بدحجابی که در غرب تجربه شده (فحشا، فروپاشی خانواده، سقط جنین، تجاوز، مزاحمت‌های خیابانی، رقابت در مد و جراحی‌های دردناک و پرهزینه زیبایی و ...) عقل سلیم نیز بر نظر شرع در زمینه حجاب گرفتن و رعایت تقوی، مهر تایید می‌زند.

دکتر ایلیخان پور خاطر نشان کرد: اصولاً هر مکتب و نظام فکری بر پایه شالوده‌های بنیادینی چون نوع نگاه به انسان، هستی، فرجام انسانها، امکان و شیوه حصول به شناخت قرار دارد. به طور مشخص حجاب نیز بعد بیرونی فرد مومن را بازنمایی می‌کند که در سطوح و لایه‌های عمیق‌تر بر بنیان‌های فکری و فرهنگی فرد مومن مبتنی است. بررسی برخی بنیان‌های فکری حقوق بشر غربی که بر اساس آن حجاب را نافی آزادی بیان زن تلقی می‌کنند و حجاب برای زن را نوعی تبعیض ناشی از تسلط مردان بر حوزه عمومی و خصوصی جامعه می‌دانند مانند فردگرایی، خردگرایی و... حاکی از این واقعیت است که نگاه غرب به حقوق بشر به طور عام و حجاب به طور خاص امروزه بر باورهای غلطی استوار شده که دین جدا از سکولار بوده و ریشه در بازخورد منفی جوامع غربی به قرون وسطی، فردگرایی، خردگرایی، نفع‌گرایی و مدرنیته دارد و اصولاً آنچه تحت عنوان حقوق بشر مدرن و اسناد مربوط به آن یاد می‌شود بیشتر معطوف به تحولات تاریخی غرب و متأثر از خواست و اراده قدرتها بوده تا توافقی بین‌المللی و ملاک و معیاری بیرونی و جهانشمول برای ارزیابی سایر فرهنگ‌ها و مذاهب.

برای مثال پس از تدوین منشور ملل متحد، اعلامیه جهانی حقوق بشر، تصویب و الحاق کشورها به میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی و میثاق بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی که مبتنی بر ارزش‌های لیبرالیسم و غربی بود، نگاه به مقوله حقوق بشر و آزادی فردی و اجتماعی بر اساس نگاهی مبتنی بر وجود ارزش‌های عام، کلی و یکسان‌ساز در عرصه بین‌المللی قرار گرفت که کشورها و ملت‌ها باید الزام‌های آن را می‌پذیرفتند. این رویکرد مورد انتقاد دیدگاه‌های مخالف مبتنی بر محلی‌گرایی فرهنگی قرار گرفت، نگاهی که معتقد به احترام قائل شدن برای فرهنگ‌های گوناگون، تساهل فرهنگی، در نظر گرفتن آداب و رسوم، ارزش‌های

بومی و عقاید قومی و مذهبی ملل و خرده فرهنگ‌های گوناگون بوده و خواستار وضع قوانین بر اساس ارج نهادن و محترم شمردن چند فرهنگ‌گرایی بوده است.

اما رویکرد اسلامی به حقوق بشر به عنوان یک راه میانه بر اساس عواملی چون فطرت پاک و خداجوی بشر و عامل مشترک انسانیت و برادری میان انسانها ضمن اعتقاد به برخی هنجارها، اصول و قواعد به عنوان جهانشمول با تکیه بر عنصر عقل، اجتهاد در حوزة مباحث بر بسیاری از قواعد، سنن و مناسبات عرفی نیز مهر تایید می‌زند و حجاب را به واسطه گرایش فطری به حجاب ارزشی جهانی می‌داند و در عین حال با نقد نگاه یکسان‌سازگرایی غربی که حجاب را نافی آزادی بیان می‌داند با تکیه بر نگاهی که به محلی‌گرایی معتدل نزدیک است حفظ حجاب را بر اساس مذهب، فرهنگ و سنت‌های زن مسلمان حق زنان مسلمان ساکن غرب می‌داند.

به هر حال نگاه غرب به مقوله حجاب که در قالب باور به اصول یکسان‌ساز حقوق بشر است در برابر نگاه محلی‌گرایانه معتدل به حقوق بشر که مبتنی بر نظام باور، ارزشها، هنجارها و عقاید بومی، ملی و مذهبی مسلمانان است و از جانب کشورهای اسلامی و شرقی مطرح می‌شود، خصوصاً در مقوله حجاب قابل نقد و ارزیابی جدی است. نگرش محلی‌گرایانه معتدل به حقوق بشر در مقابل نگاه یکسان‌سازگرا در مقوله حجاب می‌تواند در کنار سایر دلایل ممکن، استدلال‌های قوی را در رد دعاوی مطرح شده از جانب غرب و نگاه یکسان‌سازگرا پیش روی مخاطب قرار دهد. نگاه یکسان‌سازگرا به مقوله حجاب، باورهای مذهبی، فرهنگ، آداب و رسوم و مولفه‌های مقوم هویت‌بخش به اجتماع انسانی را نادیده می‌گیرد، مولفه‌هایی که در ارتباط نزدیک با پیشینه مذهبی، تاریخی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی آن اجتماع است.

وی افزود: در مبحث حجاب ضروری است قبل از ارائه هرگونه تعریفی یکسویه و ارزش‌داورانه از حقوق بشر توسط صاحبان قدرت و ثروت، ابتدا مفاهیمی بنیادین چون انسان، کرامت انسانی و ... از سوی اندیشمندان عرصه دین، فلسفه، حقوق، روان‌شناسی، سیاست و ... صورت بگیرد، آنگاه تعریف حقوق برای بشر و به دست دادن یک شاخص یا معیار اخلاقی بیرونی ساده‌تر خواهد بود، هرچند بر این باوریم که هر تعریفی از انسان قطع نظر از نگاه متون الهی و انبیاء و اولیاء او که پیام آوران شارحان وحی هستند، نافرجام است.

علی‌رغم اسناد حقوق بشر موجود، وضعیت زن در غرب امروز، تجارت جنسی، تجاوز، سقط جنین، فروپاشی بنیاد خانواده و ... همگی حاکی از این است که غرب در مقوله تعریف صحیح از بشر و حقوق آن به بیراهه رفته است. اساس نظام حاکم بر بیش مادی و اختلاف‌های طبقاتی وسیع حاصل از این سیستم، بی‌عدالتی گسترده‌ای را فراهم می‌کند که زنان یکی از اقشار صدمه‌دیده این نظام هستند، به گونه‌ای که نمی‌توان تنها با کنوانسیون‌ها و اعلامیه‌های متعدد وضعیت آنها را ارتقا داد. به نظر می‌رسد آنچه به عنوان بهبود وضعیت بانوان امروزه در غرب مطرح می‌شود، افزایش دامنه اختیارات ایشان نیست، بلکه آزادی در انتخاب سیاست‌های طراحی‌شده از سوی نظام غرب است.

دکتر ایلیخانی‌پور در پایان به چالشها و راه‌کارهای مسئله حجاب در غرب پرداخت و گفت: در حال حاضر شناخت اندکی از اسلام در جوامع غربی وجود دارد و این شناخت اندک به رسانه‌های جریان نیرومند سرمایه‌داری لیبرال این فرصت را داده است که تصویری را از اسلام و نهله‌های افراطی منتسب به جریان اصیل اسلامی ارائه دهند که با منافع آنها در تناسب است نه جوهر اسلام ناب محمدی، حوادث ۱۱ سپتامبر و تصویرسازی رسانه‌های غربی از اسلام، کشورهای مسلمان و حجاب به این وضعیت دامن زده است و امروز به تدریج در حالیکه اباحی‌گری و همجنس‌گرایی در قوانین موضوعه کشورهای غربی رسمیت پیدا می‌کند، مبارزه با پوشش اسلامی و حتی «نشانه‌های مذهبی» در حال وارد شدن به قوانین داخلی کشورهای غربی است.

امروزه در مورد موانع و راه‌کارهای ترویج و توسعه حجاب در غرب می‌توان به وضوح مشاهده کرد که اسلام و حجاب به عنوان نماد زن مسلمان، هدف تبلیغات رسانه‌ای غرب شده است، پروژه اسلام‌هراسی با محوریت رسانه‌ها در تلاش است تا با پیوند تصاویر واپس‌گرایانه با اسلام، آموزه‌های اسلامی و حجاب، هویت غرب را در برابر هویت اسلامی بر سازد.

در بعد راه‌کارها، به واسطه حجم عظیم هزینه‌های مادی، سیاسی، رسانه‌ای و تقنینی که غرب برای مبارزه با باورهای مذهبی و سنت،

اسلام و حجاب انجام می‌دهد، گریزی از بسیج امکانات فکری و مادی جهان اسلام برای طراحی و اجرای راهبردهای موثر و جدی وجود ندارد. لذا بر اتخاذ رویکردی نهادی و نهادگرایانه توسط کشورها و ملت‌های اسلامی نسبت به موضوع تاکید می‌شود، چراکه چنین نگاهی می‌تواند راه‌گشا باشد.

استفاده از ظرفیت مساجد به عنوان اولین سازمان با کارکرد معنوی، مادی و آموزشی در اسلام و ساخت مساجد در شهرهای بزرگ و پر جمعیت کشورهای اروپایی به منظور تبلیغ و روشنگری، بهره‌گیری از اهرم و قابلیت سازمان کنفرانس اسلامی، استفاده از اتحادیه بین‌المجالس کشورهای اسلامی، عمل متقابل و هماهنگ مجالس قانونگذاری و وزارتخانه‌های خارجه کشورهای مسلمان، استفاده از توانمندی‌های حوزه‌های علمیه در قم، نجف‌اشرف و کشورهای مسلمان، فتاوی علمای طراز اول اسلامی در مواقع ضروری برای دفاع از ارزشهای اسلامی، سرمایه‌گذاری در انتشار مجله‌ها، روزنامه‌ها، رسانه‌های دیداری، ساخت فیلم و سریال با رویکرد جذب مخاطب بین‌المللی، تاسیس مراکز پژوهشی، کرسی‌های اسلام‌شناسی، مطالعات زنان، حقوق زن در اسلام و... در دانشگاه‌های معتبر دنیا، برگزاری نمایشگاه‌های لباس، هفته‌های فرهنگی، ایجاد دوره‌های طراحی و دوخت البسه با برخورداری از معیارهای اسلامی، ایجاد نمایشگاه‌ها و مجله‌های بین‌المللی برای معرفی این محصولات و به‌کارگیری دیپلماسی عمومی و تقویت توریسم فرهنگی می‌تواند گام‌های موثری در جهت اشاعه حجاب و دفاع از ارزشهای الهی و اسلامی در سطح بین‌المللی باشد.

تهیه کننده گزارش: صغری صالحی

کارشناس گروه مطالعات فرهنگی جهان اسلام

امضای مدیر گروه:

امضا تهیه کننده: